

Schoolplan 2023-2027

Aeres VMBO

AERES
VMBO

Versiebeheer

Titel	Schoolplan 2023-2027
Versienummer	1.0
Vastgesteld door	College van Bestuur
In beheer van	Stafdienst Onderwijs & Kwaliteit
Herzien voor	1-9-2027

Voorwoord

Het Aeres VMBO schoolplan 2023-2027 vormt het kader voor het beleid van de scholen van Aeres VMBO en praktijkonderwijs en geeft hiermee richting aan de ontwikkelingen op de locaties. Het plan is gebaseerd op de strategische ambities van Aeres die zijn vastgelegd in het strategiedocument 'De Groene veranderaar - Aeres strategie 2023-2027'. Daarnaast is het schoolplan een document waarin we ons verantwoorden naar leerlingen, ouders/verzorgers en de overheid over de door ons ingezette koers.

Het schoolplan wordt vierjaarlijks opgesteld op grond van artikel 2.88 t/m 2.91 van de Wet op het Voortgezet Onderwijs 2020. De ambities van de school voor de komende vier jaar staan hierbij centraal. Deze ambities worden in dit schoolplan samengevat in een aantal beloften (hoofdstuk 3). Deze beloften geven richting aan de ontwikkeling van ons onderwijs. Ook bevat het schoolplan een aantal onderdelen voortkomend uit de maatschappelijke opdracht voor het onderwijs, landelijke ontwikkelingen en de wettelijke eisen voor basiskwaliteit waaraan elke school moet voldoen.

De Centrale Ouderraad van Aeres VMBO heeft 26 juni 2023 ingestemd met het schoolplan. De OR van Aeres VMBO & MBO heeft op 28 september 2023 aangegeven in te stemmen met het schoolplan.

Nadere informatie over ons vmbo en praktijkonderwijs is te vinden op de website www.aeresvmbo.nl.

Inhoud

1	De organisatie	5
2	Interne en externe ontwikkelingen	6
2.1.	Strategisch beleid Aeres Groep	6
2.2.	Opdracht van het voortgezet onderwijs	6
2.3.	Landelijke ontwikkelingen (voortgezet) onderwijs	7
2.4.	Landelijke ontwikkelingen vmbo	7
2.5.	Landelijke ontwikkelingen curriculum en examinering	8
2.6.	Conclusie	8
3	Missie, visie en onderwijskundig beleid Aeres VMBO - De Groene veranderaar	10
3.1.	Missie	10
3.2.	Visie	10
3.3.	Leren leren	10
3.4.	Leren leven	11
3.5.	Leren over, van en in een toonaangevende groene context	12
3.6.	Aanpak: uitwerking van de speerpunten aan de hand van de WSA	13
3.7.	Conclusie: beloften aan de leerling	14
4	Sturen op strategie	15
4.1.	Uitwerking in finishfoto en jaarplannen	15
4.2.	Sturing op resultaten	15
4.3.	Verantwoording	16
4.4.	Personeel	16
4.5.	Conclusie	17
5	De wettelijke opdracht van Aeres VMBO	18
5.1.	Inrichting onderwijs vmbo	18
5.2.	Inrichting onderwijs praktijkonderwijs	19
5.3.	Doorstroommogelijkheden	19
5.4.	School en veiligheid	20
5.5.	Klachten	21
5.6.	Passend onderwijs	21
5.7.	Evenredige vertegenwoordiging vrouwen in de schoolleiding	21
5.8.	Kwaliteitsbeleid	21
5.9.	Samenvatting	23
6	Bronnen	24
	Bijlage 1: Visie op leren en onderwijs	26
	Bijlage 2: kwaliteitszorgstructuur Aeres VMBO en MBO	29

1 De organisatie

Aeres VMBO is onderdeel van Aeres. Aeres is de enige groene kennisinstelling in Nederland die onderwijs, praktijkgericht onderzoek en commerciële kennisintensieve dienstverlening aanbiedt op alle niveaus, van praktijkonderwijs tot vmbo, mbo en hbo. Bij Aeres komen alle schakeringen groen samen.

Aeres ziet leren als de motor van groei en verandering en daagt leerlingen en medewerkers uit om zich voortdurend verder te ontwikkelen. Aeres gelooft in een samenleving op basis van het continu ontwikkelen van kennis en kunde in het werken met 'leven'. Het gaat om het ontwikkelen van de individuele leerlingen en de individuele medewerker met een sociale dimensie, het ontwikkelen binnen de school als ontmoetingsplek waar verschillende mensen met verschillende achtergronden en ideeën samenkomen.

Het onderdeel Aeres VMBO vormt samen met het onderdeel Aeres MBO een verticale scholengemeenschap. Binnen Aeres VMBO & MBO wordt (voorbereidend) beroepsonderwijs binnen het groene domein verzorgd. Aeres VMBO heeft locaties op algemeen christelijke grondslag en locaties op algemeen bijzondere (waarin opgenomen openbare), protestants-christelijke en rooms-katholieke grondslag, voortkomend uit een samenvoeging van bijzondere scholen. Aeres VMBO Almere en Aeres Praktijkonderwijs Emmeloord zijn onderwijsinstellingen met een algemeen christelijke grondslag.

Per 1 augustus 2020 is Aeres VMBO & MBO gefuseerd met Nordwin College. Vanaf 1 augustus 2021 zijn zij samen verdergegaan onder de naam Aeres VMBO & MBO. Aeres VMBO bestaat sindsdien uit 12 locaties: 11 vmbo-locaties en 1 school voor praktijkonderwijs. Op een aantal locaties kunnen leerlingen binnen de basisberoepsgerichte leerweg een leerwerktraject (LWT) volgen. Naast de reguliere leerwegen biedt een aantal locaties in het kader van de wet Doorlopende Leerroutes een doorlopende leerroute of geïntegreerde leerroute vmbo-mbo (DLR) aan. Tot de doorlopende leerroutes wordt ook Het Groene Lyceum gerekend.

Het aanbod van de verschillende locaties is opgenomen in onderstaande tabel.

	Praktijk- onderwijs	Basis-beroepsgerichte leerweg	Kader-beroepsgerichte leerweg	Gemengde leerweg	Theoretische leerweg
Aeres VMBO Almere		X	X	X	
Aeres VMBO Buitenpost		X	X	X	
Aeres VMBO Ede		X	X	X	X
Aeres VMBO Emmeloord		X	X	X	
Aeres Praktijkonderwijs Emmeloord	X				
Aeres VMBO Heerenveen		X	X	X	
Aeres VMBO Leeuwarden		X	X	X	
Aeres VMBO Lelystad		X	X	X	
Aeres VMBO Maartensdijk		X	X	X	X
Aeres VMBO Nijkerk		X	X	X	
Aeres VMBO Sneek		X	X	X	
Aeres VMBO Velp		X	X	X	

2 Interne en externe ontwikkelingen

In dit hoofdstuk worden de interne en externe ontwikkelingen geschetst. Dit alles vormt de kaders voor het beleid van Aeres VMBO (hoofdstuk 3).

2.1. Strategisch beleid Aeres Groep

Het strategisch beleid van Aeres VMBO wordt mede vormgegeven vanuit het strategisch beleid 2023-2027 van de Aeres Groep. Aeres Groep onderscheidt zich als unieke onderwijsorganisatie met hoogwaardige expertise in het groene domein en streeft ernaar toonaangevend te zijn in opleidingen in het groene domein. Vanuit onze unieke expertise kan Aeres een kwalitatief hoogstaand onderwijsaanbod bieden, waarbij goede faciliteiten, een kleinschalige onderwijssetting en een goede relatie met de leerling of student belangrijke uitgangspunten zijn. Vanuit de strategische visie wordt in de aankomende jaren nadrukkelijk aandacht besteed aan:

- Het onderwijskundig leiderschap binnen de organisatie;
- Het aanbrengen van focus in het portfolio en opleidingsaanbod;
- De versteviging van de relatie tussen onderwijs en onderzoek;
- De professionalisering van docenten;
- ICT-facilitering.

2.1.1. Groen onderwijs

De nieuwe strategie van Aeres is erop gericht dat leerlingen, studenten en cursisten voor Aeres kiezen omdat Aeres toonaangevend is in praktijkgericht groen beroepsonderwijs op het gebied van agro, food en groene leefomgeving. Aeres ziet het groene onderwijs, gezien de maatschappelijke opgaves, als belangrijker dan ooit. De opleidingen die wij binnen Aeres verzorgen kunnen bijdragen aan de transitie die voor ons liggen. Een transitie in de maatschappij vraagt om een transitie in het (groene) onderwijs. Transitie betekent dat er vooral heel veel is dat we nog niet weten. Daarom sorteert ons onderwijs voor op nieuwsgierigheid naar het onbekende en naar het verlangen van de leerling om bij te dragen aan een mooiere wereld. Dat is de basis van waaruit we ons onderwijs geven.

2.1.2. Digitalisering

De transitie waar we nu voor staan, onderscheiden zich van eerdere veranderingen. Hoewel veel aandacht de komende jaren zal gaan naar de transitie in de groene sector, is ook juist het onderwijs aan zet om de bredere digitaliseringstransitie op te pakken. De digitalisering die in snel tempo in steeds meer beroepen een grotere rol speelt, maakt dat we geconfronteerd worden met technologieën die nog niet volledig uitgedacht zijn en waarvan we nog veel niet weten. Ook dit vraagt om onderwijs dat leerlingen aanzet tot nieuwsgierigheid (Aeres VMBO & MBO, 2023¹).

2.1.3. Internationalisering

Voor Aeres is het internationale perspectief belangrijk, omdat de grote, actuele vraagstukken in het groene domein een wereldwijde impact hebben. In het onderwijs sluiten we aan bij het doel van de nieuwe strategie van Aeres om internationalisering in het onderwijs een plek te geven. Aeres heeft zich als doel gesteld om haar leerlingen, studenten en cursisten bij te brengen dat zij onderdeel uitmaken van een internationale samenleving. In de onderwijsprogramma's staan we stil bij het wereldburgerschap.

2.2. Opdracht van het voortgezet onderwijs

Het voortgezet onderwijs in Nederland heeft de opdracht om ervoor te zorgen dat leerlingen in deze fase van de doorlopende leerlijn hun talenten maximaal kunnen ontplooiën en vervolgonderwijs kunnen volgen dat het beste past bij hun talenten. Het voortgezet onderwijs bereidt leerlingen voor op

---

¹ Bron afkomstig van intranet Aeres.

volwaardige deelname aan de samenleving en, een bij hun talenten passende, (toekomstige) positie op de arbeidsmarkt.

Het is de opdracht van het onderwijs om uitvoering te geven aan de kernopgaven. Deze kernopgaven vloeien voort uit wet- en regelgeving, zoals onder andere omschreven in kerndoelen en eindtermen. De volgende drie kernopgaven worden onderscheiden:

- 1 Kwalificatie: het verwerven van kennis, vaardigheden en competenties die nodig zijn om deel te nemen aan de samenleving en het volgen van een vervolgopleiding.
- 2 Socialisatie: centraal hierin staat de maatschappelijke toerusting, het (leren) deel uit te maken van de eigen samenleving en van de wereld. Het gaat om het ontwikkelen van omgangsvormen, waarden en normen en het begrijpen van de samenleving (Geerdink et al., 2015).
- 3 Persoonsvorming: de ontwikkeling van de eigen identiteit en onafhankelijkheid van de leerlingen.

2.3. Landelijke ontwikkelingen (voortgezet) onderwijs

De afgelopen jaren is er toenemende aandacht voor kansengelijkheid in en toegankelijkheid van het onderwijs (zie o.a. Sociaal Economische Raad, 2021). Bij het bevorderen van gelijke kansen gaat het erom dat kinderen en jongeren in staat worden gesteld, gemotiveerd en waar nodig ondersteund, om hun talenten te ontwikkelen. Het onderwijs speelt hierin een belangrijke rol. De nadruk wordt hierbij gelegd op basisvaardigheden, burgerschap en het voorkomen van vroege selectie voor leerroute of onderwijssoort.

De aandacht voor basisvaardigheden is ook in het algemeen toegenomen de afgelopen jaren. Al enkele jaren wordt geconstateerd dat de beheersing van de basisvaardigheden door leerlingen afneemt (Onderwijsinspectie, 2022). Recent heeft het ministerie van OCW daarom het Masterplan Basisvaardigheden gelanceerd.

Een ontwikkeling die samenhangt met bovenstaande zaken is het structurele tekort aan leraren en schoolleiders. De kwaliteit van het onderwijs staat of valt met voldoende goed opgeleide, bevoegde docenten. Hoewel verschillen per regio en vak waarneembaar zijn, is de verwachting dat het lerarentekort de komende jaren verder zal oplopen.

De Covid-19 pandemie, en de ten gevolge hiervan afgekondigde schoolsluitingen, heeft een grote uitwerking gehad op leerlingen, docenten en het onderwijs. Om de vertragingen bij leerlingen op cognitief vlak en op het gebied van sociaal-emotioneel welbevinden te herstellen, heeft het ministerie van OCW een omvangrijk investeringsprogramma ingericht, het Nationaal Programma Onderwijs. Scholen kunnen van 2021 tot 2025 interventies inzetten om de opgelopen leervertraging terug te dringen.

2.4. Landelijke ontwikkelingen vmbo

De grote behoefte aan goede vakmensen vraagt om een sterk vmbo. De beroepsgerichte leerwegen in het vmbo kampen echter al geruime tijd met een terugval van het aantal leerlingen. Enerzijds wordt dit veroorzaakt door demografische ontwikkelingen met grote regionale verschillen. Anderzijds heeft dit te maken met maatschappelijke ontwikkelingen als opwaartse druk.

Tegelijkertijd is de afgelopen jaren een stijging te zien van het aantal leerlingen dat kiest voor het vmbo-profiel Groen. In 2022 koos 14% van de vmbo-leerlingen voor profiel Groen, waarmee het na Dienstverlening & Producten en Zorg & Welzijn het meest gekozen profiel is (Platforms vmbo, 2023). Om het vmbo-onderwijs meer eigentijds, aantrekkelijk en uitdagend te maken en te houden, is door de politiek een aantal ontwikkelingen in gang gezet:

2.4.1. Nieuwe Leerweg – Praktijkgericht programma

In het kader van Sterk Beroepsonderwijs wordt vanaf 2017 gesproken over een samenvoeging van de gemengde en theoretische leerweg en de invoering van een praktijkgericht programma. Dit om leerlingen beter voor te bereiden op doorstroom naar het mbo of het havo. In het praktijkgericht programma staat het leren van (vak)vaardigheden in een authentieke leersituatie centraal. Daarnaast is er veel aandacht voor LOB. In aanloop naar een mogelijke stelselwijziging zijn 155 scholen aangewezen

als pilotschool, waaronder Aeres VMBO Buitenpost. Vanaf 2021 of 2022 volgen leerlingen op deze scholen een praktijkgericht programma.

In november 2022 kondigde minister Wiersma aan dat een stelselwijziging wordt uitgesteld. In de kamerbrief van mei 2023 kondigde minister Wiersma aan dat scholen vanaf schooljaar 2024-2025 wel in de gelegenheid worden gesteld het praktijkgericht programma aan te bieden in het vrije deel van de theoretische leerweg of in het profieldeel van de gemengde leerweg. Aeres VMBO kiest ervoor om het praktijkgerichte programma de komende schooljaren in te voeren op alle locaties met een theoretische en/of gemengde leerweg.

2.4.2. Doorlopende leerroutes

Sinds 2003 lopen verschillende initiatieven en experimenten rondom doorlopende leerroutes vmbo-mbo, onder benamingen als de vakmanschapsroute² of de technologieroute³. Sinds 2020 zijn de mogelijkheden tot een doorlopende leerroute voor alle niveaus wettelijk vastgelegd in de wet Doorlopende Leerroutes. Vo-scholen en mbo-instellingen kunnen een gezamenlijk onderwijsprogramma inrichten vanaf de bovenbouw van het vmbo tot en met een mbo-diploma. Het doel is een betere aansluiting van het vmbo- op het mbo-programma te bewerkstelligen, zodat leerlingen een ononderbroken ontwikkelingsproces doormaken richting een startkwalificatie. Dit sluit aan bij doelstelling 1.4 uit de Werkagenda voor het MBO (Ministerie van OCW, 2023), die erop gericht is om de beroepsgerichte route te versterken binnen de beroepskolom (vmbo-mbo-hbo). Aeres werkt aan deze doelstelling vanuit het schoolplan en de nieuwe kwaliteitsagenda voor het mbo voor 2023-2027.

2.4.3. Sterk techniekonderwijs

Om leerlingen enthousiast te maken voor een technisch beroep, wordt onder de noemer 'Sterk Techniekonderwijs' sinds 2018 geïnvesteerd in techniekonderwijs in het vmbo. In de regio werken scholen en bedrijven samen aan aantrekkelijk en innovatief techniekonderwijs.

2.5. Landelijke ontwikkelingen curriculum en examinering

Een curriculum is de landelijk verplichte inhoud van een opleiding. Het gaat hierbij om de verplichting van bepaalde vakken en de inhoud van deze vakken. Het huidige curriculum is vastgesteld in 2006. Vanaf 2014 zijn verschillende initiatieven ontplooid om te komen tot een algehele curriculumherziening (Onderwijs2032 en Curriculum.nu). Dit heeft echter niet tot besluitvorming geleid. Voorstellen uit genoemde initiatieven worden nu gebruikt voor een stapsgewijze actualisatie van de kerndoelen en examenprogramma's. Hierbij is expliciet aandacht voor de basisvaardigheden, met inbegrip van de ontwikkeling van kerndoelen voor burgerschap en digitale geletterdheid.

Naast aandacht voor het curriculum is er een toenemende aandacht voor de kwaliteitsborging van (school)examinering. Op basis van verschillende actielijnen en een aantal wijzigingen in de wetgeving werken vo-scholen aan de verdere versteviging van de kwaliteitsborging.

2.6. Conclusie

Het onderwijs van Aeres VMBO ontwikkelt zich de komende vier jaar binnen de kaders van wet- en regelgeving en ontwikkelingen in de samenleving, die aan voortdurende verandering onderhevig zijn. Daarnaast is onze eigen strategie en ambitie leidend bij de ontwikkelingen die we in gang zetten. Aeres stelt zich tot doel toonaangevend te zijn in Groen onderwijs met een uniek concept. Dit verlangt een responsieve, innovatieve en creatieve onderwijsorganisatie.

Vanuit de bovengenoemde interne en externe ontwikkelingen stelt Aeres drie speerpunten op voor het vmbo-onderwijs. Ten eerste het 'leren leren', wat gaat over de ontwikkeling van de leerling als mens die voortdurend aan het leren is. Het tweede speerpunt is het 'leren leven', wat gaat over de ontwikkeling van de leerling als lid van de maatschappij. Het laatste speerpunt is 'leren over, van en in een toonaangevende groene context', wat gaat over de ontwikkeling van de leerling als 'Groene veranderaar'.

---

² 2003-2018, toelidend naar MBO 2

³ Vanaf 2014-2015, toelidend naar MBO 3

Naast deze drie speerpunten waar Aeres VMBO zich op wil focussen, krijgt goed werkgeverschap ook aandacht. Zoals eerder genoemd is er sprake van een structureel tekort aan leraren en schoolleiders. Deze ontwikkeling vraagt om goed werkgeverschap vanuit Aeres en het bieden van carrièreperspectief in het onderwijs.

3 Missie, visie en onderwijskundig beleid Aeres VMBO - De Groene veranderaar

Aeres VMBO is een ondernemende onderwijsinstelling met hart voor leren en het groene profiel. We sturen op duurzame kwaliteit van ons onderwijs. In een wereld van groeiende diversiteit en grote transities willen we leerlingen kennis en vaardigheden bijbrengen en hen voorbereiden op hun leven als individuen en als leden van de samenleving. We willen ze het vermogen meegeven om hun doelen te bereiken, een constructieve bijdrage te leveren aan de samenleving en te blijven leren gedurende hun hele leven.

3.1. Missie

Met toonaangevend groen onderwijs en toegepast onderzoek op het gebied van agro, dier, food, gezonde leefomgeving en techniek, dragen wij bij aan een duurzame samenleving en de daarbij behorende groene transities. Stevig ingebed in maatschappij én werkveld leiden wij leerlingen, studenten en cursisten op tot kritische wereldburgers en dagen wij hen als (aankomende) professionals uit om op basis van gefundeerde kennis te bouwen aan de leefbare en toekomstbestendige wereld van morgen.

3.2. Visie

De samenleving wordt geconfronteerd met grote transities. De urgentie om te verduurzamen is hoog. Thema's als klimaat, een gezonde leefomgeving, dierenwelzijn en (wereld)voedselzekerheid staan hoog op de agenda. Grote transities gaan hand in hand met een toenemende behoefte aan mensen met kennis en vaardigheden, gecombineerd met een onderzoekende houding naar alternatieve perspectieven. De Nederlandse sectoren met betrekking tot agro, dier, food, gezonde leefomgeving en techniek zijn toonaangevend in de wereld. Aeres is verankerd in deze sector en kan met haar onderwijs en onderzoek leerlingen, studenten en cursisten voorbereiden op het leveren van een belangrijke bijdrage aan het versterken van de groene sectoren en aan oplossingen in de grote verandervraagstukken van deze tijd.

Aeres VMBO kent haar eigen visie op leren en onderwijs. Deze visie met een bijbehorende afbeelding is te vinden in bijlage 1. We sturen op het organiseren van een leerproces dat eigentijds en aantrekkelijk is en bagage meegeeft voor de toekomst, zodat de leerling zich zowel als mens, als burger en als toekomstig professional kan ontwikkelen. Dit zien we als een collectieve verantwoordelijkheid van het gehele onderwijsteam.

Dit doen we door ons te focussen op drie speerpunten.

- Leren leren: de ontwikkeling van de leerling als (lerende) mens
- Leren leven: de ontwikkeling van de leerling als lid van de maatschappij
- Leren over, van en in een toonaangevende groene context: de ontwikkeling van de leerling als 'Groene veranderaar'.

In het vervolg werken we bovenstaande speerpunten nader uit. Vervolgens wordt beschreven hoe we werken aan de zichtbaarheid van deze speerpunten in de school en in het curriculum.

3.3. Leren leren

Leren en motivatie voor leren is een belangrijke voorwaarde om vooruit te komen in de maatschappij en om je gedurende je leven te blijven ontwikkelen. Het grip krijgen op het eigen leerproces zien we daarom als een kerntaak van ons onderwijs.

Het ontwikkelen van vaardigheden voor de toekomst vereist dat leerlingen 'diep' leren. Diep leren komt voort uit de interesse van leerlingen in de inhoud van een (leer)taak. Diep leren komt tot uiting door het

gericht zijn op iets willen begrijpen (Koopman, 2017). Om tot diep leren te komen, is het van belang dat de leerling intrapersonlijke vaardigheden ontwikkelt. Intrapersonlijke vaardigheden stellen leerlingen in staat verantwoordelijkheid te nemen en zichzelf aan te passen aan nieuwe omstandigheden (Christoffels & Baay, 2016). Het gaat hierbij om:

- Zelfregulatie: het vermogen om doelen te stellen, een relevante strategie te kiezen en te monitoren of het doel bereikt is. Zelfregulatie kan worden geleerd door directe instructie, door gepaste feedback, door leerlingen te inspireren en uit te dagen en door de sturing langzaam aan hen over te dragen.
- Metacognitie: vaardigheden om het eigen leergedrag en voorkeuren daarin te leren kennen, te controleren en bij te sturen. Dit kan worden bevorderd door 'cognitief modelleren' (Sins, 2023; Zimmerman, 2013).
- Motivatie en ondernemendheid: het zoeken en benutten van kansen in de omgeving, initiatief nemen en proactief handelen.

Als Aeres VMBO willen we de komende periode nog sterker inzetten op de ontwikkeling van bovenstaande vaardigheden bij onze leerlingen.

Daarnaast is bekend dat motivatie van leerlingen om te leren vergroot wordt als aan een aantal basisbehoeften wordt voldaan (Ryan & Deci, 2000a):

- Autonomie: leerlingen ervaren invloed op hun leerproces en keuzevrijheid in de leeractiviteiten.
- Sociale verbondenheid: leerlingen voelen zich betrokken bij de school en de leeromgeving. Zij ervaren steun en veiligheid. Verbondenheid met leeftijdgenoten is essentieel voor het welbevinden en psychosociale ontwikkeling van de leerling en daarmee voor het vermogen tot leren te komen (Pont, 2021).
- Competentie: leerlingen hebben vertrouwen in eigen kunnen en weten wat van hen verwacht wordt. Het vereist dat ze zicht hebben op hun eigen ontwikkeling en dat taken op een passend niveau aangeboden worden. Dit kan door in stappen toe te werken naar meer zelfstandigheid en eigen verantwoordelijkheid voor de leertaak (scaffolding). Ook is het van belang effectieve feedback te krijgen: specifiek, niet te lang en meer positief dan negatief geformuleerd (Voerman, 2021).

In onze schoolomgeving en in het onderwijs staan deze basisvoorwaarden centraal.

3.4. Leren leven

De wereld om ons heen is aan grote veranderingen onderhevig. Sociale en politieke structuren zijn minder stabiel dan voorheen en de samenleving kent een steeds grotere diversiteit. Bovendien worden ontwikkelingen in ons land steeds meer beïnvloed door ontwikkelingen elders in de wereld (Ros, Lieskamp & Heldens, 2018). We willen graag dat onze leerlingen zich niet alleen staande kunnen houden in deze wereld, maar zich er ook toe kunnen verhouden, invloed kunnen nemen en er een bijdrage aan kunnen leveren.

Jezelf leren kennen en de wereld om je heen leren kennen, gaan vaak hand in hand. Ontwikkeling van bewustzijn van wie je bent en wie je wilt worden, gebeurt altijd in wisselwerking met je omgeving. Leren leven gaat over oprechte interesse van de leerling in zijn (leef)omgeving en andere mensen, met respect voor hun ideeën en gedachten, ook al wijken die sterk af van die van de leerling zelf. Een belangrijk thema op onze scholen is aandacht voor leven op aarde en duurzaamheid: via het groene onderwijs leren leerlingen verantwoordelijk te zijn voor die aarde. Leerlingen worden zo gestimuleerd zich te ontwikkelen tot bewuste en gezonde burgers.

Aeres VMBO wil leerlingen in een bepalende fase in hun leven op weg helpen sociale, veerkrachtige en zelfredzame burgers te worden, zodat zij een plek kunnen verwerven in de samenleving en in de wereld. Dit doen we door leerlingen een combinatie van kennis, vaardigheden, attitudes en reflectie mee te geven.

In het kader van bovenstaand heeft Aeres VMBO in de komende jaren aandacht voor de volgende competenties (Dam et al., 2010).

- Democratisch handelen: het aanvaarden van en bijdragen aan een democratische samenleving.
- Maatschappelijk verantwoord handelen: medeverantwoordelijkheid nemen voor de leefgemeenschappen waartoe de leerling behoort. Onderdeel hiervan is het verantwoord omgaan met de aarde: de groene ideologie en duurzaamheid zijn nadrukkelijk herkenbaar in het curriculum.
- Omgaan met conflicten: betreft conflictsituaties of een belangentegenstelling waarbij leerlingen zelf 'partij' zijn.
- Omgaan met verschillen: omgaan met sociale, culturele, religieuze en uiterlijke verschillen.

De school is een ontmoetingsplek en een oefenplaats. We vinden het belangrijk dat leerlingen met plezier naar school gaan en op school betekenisvolle relaties aangaan. Dit draagt bij aan het welbevinden van onze leerlingen.

3.5. Leren over, van en in een toonaangevende groene context

Groen onderwijs is altijd in beweging en alom vertegenwoordigd. Transitie in het groene domein volgen elkaar in hoog tempo op. Tegelijkertijd wordt het begrip Groen steeds breder geïnterpreteerd en omvat het een scala aan dimensies, zoals zichtbaar wordt in de acht Groene Werelden, uitgewerkt door Groenpact (Groenpact, z.d.).

Aeres VMBO ziet het als haar taak om leerlingen kennis te laten maken met en onder te dompelen in al die schakeringen Groen en de elkaar in hoog tempo opvolgende ontwikkelingen. Daarnaast vinden wij het van belang dat de leerling zich tot die ontwikkeling kan verhouden: bij ons leert de leerling dat hij onderdeel is van een veranderde leefomgeving en wordt hij zich bewust van de invloed van keuzes op de wereld om zich heen. Dit doen we door grote mondiale vraagstukken over klimaat, biodiversiteit en voedselzekerheid tastbaar te maken en dichtbij te brengen.

De groene context is voor Aeres ook een manier om leerlingen een realistische en inspirerende leeromgeving te bieden waarin dieren, planten en voeding een grote plek innemen. Door onderwijs te verbinden aan realistische groene contexten en actuele vraagstukken krijgen leerlingen beter inzicht in waarom ze leren wat ze leren. Het leren aan de hand van actuele vraagstukken uit 'het echte leven' maakt het leren aansprekend en motiverend. Het didactisch concept Leren voor Duurzame Ontwikkeling biedt goede handvatten om dit vorm te geven.

3.6. Aanpak: uitwerking van de speerpunten aan de hand van de WSA

Aeres geeft nader invulling aan bovenstaande speerpunten aan de hand van de Whole School Approach (WSA). Met behulp van de WSA werken we aan duurzame ontwikkeling richting toekomstbestendig onderwijs. Het raamwerk helpt ons om onderwijsontwikkeling op een integrale manier te benaderen, waarbij zowel aandacht is voor het curriculum en de competenties van de docent, als voor het gebouw, de bedrijfsvoering en de leeromgeving.

3.6.1. Curriculum

Het curriculum is samenhangend en contextrijk: samenhang kan bijdragen aan betekenisvol onderwijs doordat verbindingen ontstaan tussen contexten, leergebieden, vakken en beroepenvelden. De drie benoemde speerpunten zijn geen losstaande elementen, maar zichtbaar in het gehele curriculum.

Figuur 1: Whole School Approach

Het verwerven van de vaardigheden voor leren leren, leren leven en leren in de groene context vereist dat leerlingen over voldoende basisvaardigheden beschikken. In het curriculum is hier dan ook veel aandacht voor (zie ook 5.1.1 Basisvaardigheden).

3.6.2. Pedagogiek en didactiek

Aeres streeft naar onderwijs dat nieuwsgierigheid en motivatie aanwakkert met aandacht voor kansen en ieders unieke waarde. Het aanbieden van rijke leeractiviteiten als onderzoekend of ontwerpend leren kan hier een grote bijdrage aan leveren. Leren voor Duurzame Ontwikkeling wordt daarom als didactisch concept ingezet op alle scholen. Om betekenisvol onderwijs te realiseren, ligt de focus op ervaringsgerichte werkvormen, waar mogelijk met keuzevrijheid en maatwerk voor de leerling.

3.6.3. Gebouw en bedrijfsvoering

Om de drie genoemde speerpunten te realiseren, is een veilige schoolomgeving een basisvoorwaarde. Een omgeving die prikkelarm is, maar soms juist prikkelt en aanzet tot het aangaan van nieuwe ervaringen of uitdagingen. De school fungeert als ontdekkings- en ontmoetingsplek. De binnen- en buitenruimte zijn met elkaar verweven en kunnen flexibel ingezet worden. De acht Werelden van Groen zijn zichtbaar in en om de school. Leerlingen worden actief betrokken bij en zijn medeverantwoordelijk voor de inrichting van de gezamenlijke leeromgeving.

3.6.4. Professionele ontwikkeling

Het begeleiden van leerlingen in een snel veranderende, complexe wereld vereist een lerende houding van de gehele onderwijsorganisatie. Zij vormt een leergemeenschap, waarin steeds gereflecteerd wordt op het eigen handelen. Het vereist medewerkers die netwerken kunnen opbouwen en onderhouden, die leerarrangementen op maat kunnen ontwerpen en uitvoeren en verantwoordelijkheid nemen voor de integrale ontwikkeling van elke leerling.

3.6.5. Omgeving

Het leren van de leerling vindt zowel binnen als buiten de school plaats. Leren houdt niet op bij de schooldeuren en wordt niet alleen bepaald door de wisselwerking tussen de leerling en de docent. De gehele gemeenschap en het netwerk om de school en de leerling wordt bij het onderwijs betrokken. Daarnaast komt middels de omgeving allerlei sociaal-maatschappelijke problematiek de school binnen. Dit vraagt wendbaarheid van de school en de docenten. Tevens vraagt het om het reflecteren op de organisatie van maatschappelijke ondersteuning.

3.7. Conclusie: beloften aan de leerling

De speerpunten zoals geformuleerd in voorgaande paragrafen kunnen worden samengevat in drie beloften. Alle aspecten in het onderwijs, van curriculum tot huisvesting, zijn ingericht op het behalen van deze beloften.

-
1. *Leerlingen leren verantwoordelijkheid nemen voor hun eigen leren.*
  2. *Leerlingen leren zichzelf en de wereld om hen heen kennen, zodat zij als sociale, veerkrachtige burgers hun plek kunnen innemen in de samenleving, invloed kunnen nemen en een bijdrage kunnen leveren aan die samenleving.*
  3. *Leerlingen hebben kennis van en leren zich te verhouden tot de (steeds veranderende) Groene wereld. Zij zijn zich bewust van de invloed van keuzes die zij maken op hun natuurlijke leefomgeving.*
-

4 Sturen op strategie

Het vorige hoofdstuk beschrijft de strategische richting van Aeres VMBO voor de komende vier jaar, samengevat in een drietal beloftes. In dit hoofdstuk beschrijven we op welke wijze de beloftes worden geconcretiseerd in activiteiten, op welke wijze gestuurd wordt op de strategie en op welke wijze verantwoording wordt afgelegd over de resultaten.

4.1. Uitwerking in finishfoto en jaarplannen

Het schoolplan 2023-2027 komt voort uit de strategie van Aeres en wordt concreet gemaakt in een 'finishfoto' en het A3 jaarplan van Aeres VMBO en MBO. Het management in het vmbo (directeuren en teamleiders) ontwikkelen een schoolplan-ondersteunende finishfoto voor 2024 tot en met 2027. Deze foto omvat concrete beloftes aan leerlingen over wat in die periode voor hen bereikt wordt en die bijdragen aan de ambitie om toonaangevend te zijn als groene opleider in het vmbo. Het gaat daarbij om afspraken over resultaten die zichtbaar of meetbaar zijn in de school. Hierbij hanteren we een gezamenlijke norm. Per speerpunt zijn de minimum ambities vastgesteld, zie tabel hieronder. In themabijeenkomsten tussen 2024 en 2027 wordt periodiek de vorderingen en realisatie van deze foto besproken.

De stappen die we jaarlijks zetten op weg naar deze resultaten worden vermeld in het A3 jaarplan van Aeres VMBO en MBO. De locaties vertalen het schoolplan en A3 jaarplan van de instelling naar een locatie-jaarplan.

Speerpunt	Ambitie
Leren – leren	Als Aeres VMBO willen we de komende periode nog sterker inzetten op de ontwikkeling van de vaardigheden bij onze leerlingen gericht op zelfregulatie, metacognitie en motivatie en ondernemendheid.
Leren – leven	Aeres VMBO wil leerlingen in een bepalende fase in hun leven op weg helpen sociale, veerkrachtige en zelfredzame burgers te worden, zodat zij een plek kunnen verwerven in de samenleving en in de wereld. Dit doen we door leerlingen een combinatie van kennis, vaardigheden, attitudes en reflectie mee te geven.
Leren over, van en in een toonaangevende groene context	Als Aeres VMBO hebben we de ambitie om de acht groene werelden terug te laten komen in het onderwijs. We werken volgens de didactiek van Leren voor Duurzame Ontwikkeling.

4.2. Sturing op resultaten

Het schoolplan staat centraal in het vo directieoverleg. In deze maandelijkse overleggen wordt een verbinding gelegd tussen het schoolplan, de jaarplannen en de activiteiten (centrale activiteiten en activiteiten op locatieniveau). Jaarlijks bepalen de directeuren in het directieoverleg van juni de concretisering van de gezamenlijke projecten en activiteiten voor het komend schooljaar. Deze nemen de instellingsdirecteuren op in hun A3 jaarplan. In het directieoverleg van november vindt een uitwisseling plaats van de vorderingen op het gebied van de finishfoto.

In het teamleidersoverleg vindt uitwisseling plaats over activiteiten en maatregelen die op locatieniveau plaatsvinden en vindt dialoog plaats over de voortgang van deze activiteiten. Tevens wordt in dit overleg het gesprek gevoerd over de wijze waarop vanuit teamleiders sturing wordt gegeven aan de uitvoering van de activiteiten en de daarbij passende sturing aan het team.

Op basis van deze overleggen sturen de locatiedirecteuren en teamleiders op de eigen locatie activiteiten aan om op deze wijze te zorgen voor het behalen van de gezamenlijk gestelde doelen en het actualiseren en bijstellen van hun jaarplannen.

We zien teams als de belangrijkste organisatie-eenheden. Zij zijn aanspreekbaar op de behaalde resultaten. We voorzien teams van de benodigde middelen om deze resultaten te bereiken. Hiermee ontstaat veel regelruimte aan de basis die de kwaliteit van het werk voor zowel de medewerker als de leerling (en hun ouders/verzorgers) verbetert.

Om het behalen van gezamenlijke resultaten te bevorderen, wordt per schooljaar een aantal Aeresbrede projecten ingericht. Binnen deze zogenaamde Schoolplanprojecten werken collega's van verschillende locaties samen om de doelstellingen zoals beschreven in het schoolplan en de finishfoto te bewerkstelligen.

4.3. Verantwoording

Verantwoording over de voortgang van het schoolplan en de evaluatie van de activiteiten en maatregelen vindt plaats via horizontale dialoog en verticale verantwoording.

4.3.1. Horizontale dialoog

Horizontale dialoog op locaties over de voortgang van het jaarplan - en daarmee impliciet over het schoolplan - vindt plaats tussen belanghebbenden als medewerkers in algemene personeelsvergaderingen en de ondernemingsraad, ouders in de lokale ouderadviesraad en Centrale Ouderraad en leerlingen in panelgesprekken of in leerlingenraden. Anderzijds vindt dialoog plaats tussen locatiedirecteuren en teamleiders onderling (zie ook 4.2). De locaties hebben deze afstemming vastgelegd in een protocol horizontale dialoog (Aeres VMBO & MBO, 2022)⁴.

4.3.2. Verticale verantwoording

Instellingsdirecteuren leggen verantwoording af aan het College van Bestuur over onder andere de realisatie van hun A3 jaarplan en over de resultaten. Directeuren leggen op hun beurt verantwoording af over de voortgang van hun jaarplan aan de instellingsdirecteuren. Naast het bilaterale overleg zijn er jaarlijks twee managementgesprekken. In het voorjaar ligt de aandacht vooral bij het realiseren van het jaarplan met daarin de doelstellingen uit het schoolplan die de locatie voor het betreffende jaar wil realiseren - in het najaar ligt de aandacht vooral op de harde cijfers. Deze verdeling geldt zowel voor het gesprek tussen instellingsdirecteuren en College van Bestuur als voor de gesprekken tussen locatiedirecteuren en instellingsdirecteuren. De gespreksverslagen vormen een basis voor de externe verantwoording in het geïntegreerd jaardocument.

4.4. Personeel

In de sturing op het verbeteren van de onderwijskwaliteit zoals in voorgaande staat beschreven, kan Aeres niet zonder de inzet van haar medewerkers. Zij zijn onze belangrijkste kracht.

Zoals eerder geschreven is er sprake van een structureel lerarentekort. Dit maakt goed werkgeverschap in deze tijden nog belangrijker. Aeres wil een goede werkgever zijn door aandacht te hebben voor de talenten, wensen, ambities en omstandigheden van personeel. Hiermee bedoelen we dat Aeres oog heeft voor de kwaliteiten van medewerkers en deze kwaliteiten graag wil inzetten waar dat het beste past. We willen als werkgever ruimte geven aan medewerkers om eigen keuzes te maken, wetende dat je daarmee voldoening haalt uit je werk en dat zorgt voor optimale prestaties. Verder vindt Aeres het belangrijk dat medewerkers aangeven welke ambities zij hebben. Samen met de leidinggevende

---

⁴ Bron afkomstig van Intranet Aeres.

onderzoeken we hoe de ambities van medewerkers het beste passen in onze organisatie. Als laatste vraagt Aeres haar personeel om zich bewust te zijn van de omstandigheden en eigen werkomgeving. Het gaat erom dat medewerkers zich bewust zijn van het team waarin zij samenwerken en welk aandeel zij hebben om onze organisatie beter te maken.

Om medewerkers duurzaam aan onze organisatie te binden, hebben we nadrukkelijke aandacht voor de eigen regie van de medewerker op de inrichting van zijn werkzaamheden en voor doorgroeimogelijkheden binnen onze organisatie. Zo stimuleren we dat medewerkers geboeid blijven en zich verbonden voelen met Aeres. Dit wordt ondersteund door een HR-cyclus om het goede gesprek tussen leidinggevende en medewerker mogelijk te maken. Aeres werkt aan de doorontwikkeling van de HR-cyclus, in samenhang met vernieuwd beleid rondom professionalisering.

Aeres beschouwt haar personeel als de belangrijkste motor van ons onderwijs en acht het van groot belang dat zij bevoegde en bekwame docenten voor de klas heeft staan. Aeres volgt de wettelijke bevoegdheidseisen en heeft als beleid dat haar VMBO docenten bevoegd zijn voor alle vakken die zij structureel geven. Dat kan bijvoorbeeld betekenen dat een docent een tweede bevoegdheid haalt om een extra vak te geven. Aeres faciliteert haar personeel om bevoegd te worden als zij dat bij indienstreding nog niet zijn of een tweede bevoegdheid willen halen.

Het werken aan bekwaamheid zien we enerzijds als collectief proces. Alle locaties stellen jaarlijks een scholingsplan op, dat geldt voor alle op de locatie werkzame medewerkers. Zo bevorderen we een gedeelde basis van kennis en vaardigheden binnen het gehele onderwijsteam. Naast locatiespecifieke professionalisering wordt jaarlijks een aanbod gecreëerd van centrale professionaliseringsactiviteiten. Onderdeel hiervan is een intensief begeleidingstraject voor startende docenten.

Anderzijds krijgen medewerkers ruimte om op basis van eigen interesses en wensen zelf met initiatieven te komen voor het volgen van scholing of professionaliseringstrajecten, bijvoorbeeld in de vorm van een cursus, training of stage. Aeres stimuleert de eigen regie op de professionele ontwikkeling.

4.4.1. Professionalisering

Om de ambities uit het schoolplan te realiseren zullen professionaliseringstrajecten de komende jaren specifiek gericht zijn op:

- Verhogen en versterken van het kennisniveau en het verbeteren van vaardigheden van docenten met betrekking tot onderzoekend en ontwerpnd leren.
- Versterking van didactiek rondom de basisvaardigheden, waaronder vaardigheden gericht op het begeleiden van leerlingen als lid van de samenleving (leren leven, burgerschapsonderwijs).
- Het stimuleren van een lerende cultuur en een gevoelde gedeelde verantwoordelijkheid voor het ontwikkelproces van leerlingen.
- Het versterken van het onderwijskundig leiderschap in alle lagen van de organisatie, waarbij onze gezamenlijke visie richtinggevend is bij het maken van keuzes.
- Het sturen op gedeelde normen binnen onderwijsteams met betrekking tot onderwijsverbetering en onderwijskwaliteit.

4.5. Conclusie

Bij Aeres ligt het eigenaarschap laag in de organisatie en zijn de teams de belangrijkste eenheden in de organisatie. Er wordt niet gewerkt vanuit een keurslijf, maar we hebben wel gezamenlijke speerpunten. Met het schoolplan, de finishfoto en de jaarplannen houden we elkaar scherp op de gezamenlijke speerpunten en bevragen we elkaar op de resultaten. Hiermee vullen we 'samen omdat' in uit de nieuwe strategie. Om onze ambities uit het schoolplan te realiseren ligt de lat hoog op het gebied van professionalisering. Dit vraagt wat van onze medewerkers en tegelijkertijd is het creëren van ontwikkelmogelijkheden voor personeel ook een belangrijk onderdeel van goed werkgeverschap.

5 De wettelijke opdracht van Aeres VMBO

Het voortgezet onderwijs zorgt dat leerlingen in deze fase van de doorlopende leerlijn hun talenten maximaal kunnen ontplooiën en vervolgonderwijs kunnen volgen dat het beste past bij hun talenten. Het bereidt hen voor op volwaardige deelname aan de samenleving en een bij hun talenten passende (toekomstige) positie op de arbeidsmarkt.

Het vmbo is een brede algemene opleiding van gemiddeld vier jaar waarbij leerlingen worden voorbereid op met name het mbo als vervolgonderwijs. Het praktijkonderwijs heeft als opdracht leerlingen voor te bereiden op het zelfstandig functioneren in de samenleving. Om mee te kunnen doen in de samenleving is werk van groot belang. De uitstroom van leerlingen naar werk is dan ook een belangrijke opdracht voor het praktijkonderwijs.

In hoofdstuk 3 staan de beloftes voor de komende vier jaar centraal. Naast deze beloftes heeft Aeres VMBO nog een drietal aanvullende ambities geformuleerd die voortvloeien uit de wettelijke opdracht voor het onderwijs. Deze ambities zijn opgenomen in paragraaf 5.1, 5.4, 5.8 en 5.9.

5.1. Inrichting onderwijs vmbo

De onderbouw is ingericht op basis van de wettelijke vastgestelde kerndoelen. Ten aanzien van de inrichting van het onderwijs sluit Aeres VMBO aan bij landelijke ontwikkelingen. Het is belangrijk dat het curriculum up to date is. Naast de vastgestelde kerndoelen hebben Aeres VMBO scholen ruimte om invulling te geven aan het onderwijs en de structuur in de onderbouw. Een aantal scholen kiest hierbij voor een structuur met heterogene brugklassen om leerlingen langer de tijd te geven om op het voor hen passende niveau te komen. De daadwerkelijke structuur en inrichting van de onderbouw (waaronder de vakken) wordt jaarlijks beschreven in de afzonderlijke schoolgidsen van de scholen.

Voor de bovenbouw wordt het onderwijs ingericht op basis van de examenprogramma's. Aeres VMBO kiest er bewust voor om de scholen ruimte te geven om hun onderwijs aan te passen aan de wensen van hun eigen leerlingen (en ouders/verzorgers) en in te spelen op vragen van het vervolgonderwijs uit de eigen regio.

5.1.1. Basisvaardigheden, LOB en Burgerschap

Naast de reguliere theorie- en praktijkvakken investeert Aeres VMBO in de aankomende jaren nadrukkelijk op het versterken van de basisvaardigheden. Basisvaardigheden zijn essentieel om in de reguliere theorie- en praktijkvakken tot betekenisvol leren te komen. Te veel leerlingen verlaten het onderwijs zonder goede beheersing van de basisvaardigheden: lezen, schrijven, rekenen, digitale geletterdheid en hoe we in Nederland met elkaar omgaan. De basisvaardigheden van leerlingen moeten op niveau zijn om kansen in het onderwijs en daarbuiten te verstevigen.

Tot de basisvaardigheden rekenen wij taal (Nederlands, Engels, Fries), rekenen, digitale geletterdheid, burgerschap, kritische denkvaardigheden en leer- en loopbaancompetenties. Aeres VMBO benadert de basisvaardigheden in samenhang en heeft nadrukkelijke aandacht voor de doorlopende leerlijn naar het mbo. Zo is bijvoorbeeld een geïntegreerde visie voor vmbo en mbo ontwikkeld voor burgerschap en LOB.

Aeres VMBO werkt aan de versterking van het burgerschapsonderwijs. De visie op basis waarvan ons onderwijs vorm krijgt, staat beschreven in 3.4 en 3.5 van dit schoolplan. Aeres werkt aan een duurzame en herkenbare invulling van de burgerschapscompetenties, aan de hand van gezamenlijk geformuleerde

leerdoelen. Daarbinnen kies iedere locatie een insteek die past bij de school, de regio van de school en de specifieke vraagstukken die daar spelen en maakt die insteek voor iedereen zichtbaar.

Daarnaast is aandacht voor loopbaanontwikkeling en – begeleiding voor alle leerlingen. Hieronder verstaan we het geheel van begeleiding en activiteiten waarmee wij onze leerlingen tijdens de opleiding ondersteunen bij het leren maken van studie- en loopbaankeuzes. Wij helpen de student bij het ontwikkelen van een eigen identiteit en het leren kiezen voor een (studie)loopbaan die bij hem/haar past. Dit doen wij door het aanbieden van informatie en opdrachten, het laten opdoen van ervaringen, het vastleggen van inzichten over de ontwikkeling van loopbaancompetenties en het begeleiden van de student doormiddel van loopbaan(reflectie)gesprekken. Kern is zelfontwikkeling van de leerling.

Ten aanzien van de inrichting van het onderwijs werken we aan de volgende ambitie:

Leerlingen krijgen passende en actuele onderwijsinhoud aangeboden, waarbij inhoud, structuur en organisatie van het onderwijs bijdragen aan de brede ontwikkeling van de leerling als mens, burger en vakmens.

5.1.2. Examinering

De visie van Aeres VMBO op toetsing en examinering is verbonden met onze visie op (groen) onderwijs, en onze doelstellingen over de ontwikkeling van de leerling als mens, burger en in vakmanschap. Rondom toetsing en examinering hanteren wij een aantal uitgangspunten: wij maken gebruik van een combinatie van formatief handelen en summatief toetsen, een variatie in toetsvormen en een doorlopende leerlijn toetsvaardigheden als onderdeel van de inzet rondom Leren Leren.

Onze visie op toetsing is beschreven in het toetsbeleid en wordt uiteengezet aan de hand van de vragen:

- Waarom toetsen wij? (het concept)
- Wat toetsen wij? (de inhoud)
- Hoe toetsen wij? (het proces)
- Hoe borgen wij? (de kwaliteitsborging)

Daarnaast heeft Aeres nadrukkelijk aandacht voor kwaliteit van de (school)examinering. Een vmbo-diploma is een waardevol document waaruit blijkt dat leerlingen een vastgesteld basisniveau aan kennis en vaardigheden bezitten. Aeres VMBO ziet (school)examinering als onderdeel van de opleiding. We sturen hierbij op zorgvuldigheid in het proces en product en het afsluitend karakter van het schoolexamen. Onze visie op examinering is te vinden in het handboek schoolexaminering.

5.2. Inrichting onderwijs praktijkonderwijs

Aeres Praktijkonderwijs Emmeloord biedt voortgezet onderwijs aan leerlingen die vanwege hun veelal beperkte cognitieve capaciteiten het beste leren in de praktijk. Aeres Praktijkonderwijs Emmeloord biedt praktische vakken en functioneel theoretisch onderwijs waarbij leerlingen mogen leren en werken op hun eigen niveau (aangepaste didactiek).

Aeres Praktijkonderwijs Emmeloord stelt zichzelf het doel ervoor te zorgen dat haar leerlingen zich later in de maatschappij sociaal en praktisch zo zelfstandig mogelijk kunnen redden.

De school ondersteunt haar leerlingen daarom bij:

- Het ontwikkelen van een open en verdraagzame houding en de bereidheid tot samenwerking;
- Het elkaar serieus nemen, te respecteren en de ander in zijn/ haar waarde te laten;
- Een onderwijstraject dat leidt tot het vinden van passend werk.

5.3. Doorstroommogelijkheden

Vanuit het vmbo van Aeres is een brede uitstroom mogelijk naar het mbo. Het vakkenpakket met wiskunde als verplicht vak maakt een doorstroom naar alle mogelijke mbo sectoren mogelijk. Met een diploma theoretische leerweg of een diploma gemengde leerweg (met één extra algemeen vak) is

doorstroom naar de havo mogelijk. De gevolgde leerweg in het vmbo is bepalend voor het niveau waarop de leerling in het mbo wordt toegelaten.

5.4. School en veiligheid

Aeres hecht grote waarde aan vertrouwen en (sociale) veiligheid. We willen dat ouders hun kinderen met een gerust hart naar onze scholen laten gaan. Dat onze leerlingen zich op hun gemak voelen en zich als mens gezien voelen. We vinden het belangrijk voldoende betrokken te zijn bij leerlingen en stil te staan bij de vraag hoe veilig ze zich op school voelen en hoe de sfeer binnen de school wordt ervaren.

Vertrouwen speelt hierbij een grote rol. Het gaat hierbij om het hebben van vertrouwen in elkaars kwaliteiten, het open staan voor feedback en het luisteren naar elkaar. Aeres VMBO en wil een verbindende school zijn. Dit betekent dat onze scholen binnen duidelijk vastgestelde grenzen streven naar een klimaat waarin iedereen gestimuleerd en geprikkeld wordt om medeverantwoordelijkheid te dragen voor het welbevinden van zichzelf, de ander en de omgeving. Hierbij is wederzijds respect een vaste waarde.

De school kan niet alleen zorgdragen voor de sociale veiligheid op school. Dit betekent dat we ook van leerlingen en ouders/verzorgers verwachten dat ze zich houden aan een aantal basisregels.

- Wij accepteren en respecteren elkaar zoals we zijn.
- Wij zijn samen verantwoordelijk voor de sfeer op school.
- Wij houden ons aan afspraken en regels.

Aeres VMBO wil leerlingen, ouders/verzorgers en medewerkers een veilige omgeving bieden. Aeres VMBO borgt de sociale veiligheid door op de scholen op het volgende toe te zien:

- De scholen van Aeres VMBO hebben schoolregels.
- De scholen handelen binnen de kaders zoals centraal zijn vastgesteld in de volgende documenten/protocollen:
  - Leerlingenstatuut
  - Protocol social media
  - Protocol anti-pesting
  - Protocol schorsing en verwijdering
  - Klachtenregeling
  - Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling
  - Protocol informatieverschaffing aan gescheiden ouders
- De scholen van Aeres VMBO hebben de volgende taken bij tenminste één persoon belegd:
  - Het coördineren van het signaleringsproces, de verwijzing en de zorg rondom de leerling bij vermoedens van huiselijk geweld en kindermishandeling;
  - Het fungeren als vast aanspreekpunt in het kader van pesting en het coördineren van anti-pestbeleid;
  - Het fungeren als contactpersoon/(intern) vertrouwenspersoon.
- De scholen monitoren jaarlijks de sociale veiligheidsbeleving onder leerlingen. Uitslagen worden besproken met personeel, leerlingen en ouders. Acties die daaruit voortkomen worden opgenomen in bijvoorbeeld het locatiejaarplan en/of teamplan, dat jaarlijks wordt geëvalueerd en bijgesteld.

De scholen voeren binnen de kaders van het sociaal veiligheidsbeleid Aeres VMBO het veiligheidsbeleid op de eigen school. Hierbij is ruimte voor de eigen invulling en inkleuring van beleid en maatregelen die de sociale veiligheid op de school vergroten en borgen.

Op onze scholen streven we, binnen duidelijk vastgestelde grenzen, een klimaat waarin iedereen gestimuleerd en geprikkeld wordt om medeverantwoordelijkheid te dragen voor het welbevinden van zichzelf, de ander en de omgeving. Hierbij is wederzijds respect een vaste waarde.

5.5. Klachten

Het is belangrijk dat leerlingen en ouders/verzorgers tevreden zijn over ons onderwijs. Onze school moet een veilige en vertrouwde plek zijn voor leerlingen. Het kan echter voorkomen dat er dingen gebeuren of besluiten worden genomen waar een ouder het niet mee eens is.

Binnen Aeres VMBO geldt het uitgangspunt dat problemen zo snel mogelijk en, waar mogelijk, binnen de school zelf worden opgelost. Wanneer problemen niet binnen de school kunnen worden opgelost, kunnen ouders/verzorgers via het Loket Rechtsbescherming vmbo een klacht of bezwaar indienen. Dit loket is te bereiken via een formulier op de website van Aeres VMBO.

Tevens is op alle Aeres VMBO scholen een contactpersoon/interne vertrouwenspersoon aanwezig die kan helpen bij het aankaarten en bespreekbaar maken van problemen in het kader van sociale veiligheid bij de juiste personen of, indien nodig, doorverwijzen naar de klachtencommissie.

5.6. Passend onderwijs

Elk kind heeft recht op passend onderwijs, ook als hij extra zorg of ondersteuning nodig heeft. Om dat doel te bereiken, werken scholen samen in regionale samenwerkingsverbanden. Alle scholen van Aeres VMBO zijn aangesloten bij een samenwerkingsverband voor passend onderwijs. Het samenwerkingsverband maakt afspraken over de begeleiding en ondersteuning die scholen kunnen en moeten bieden. Het bespreekt ook welke kinderen een plek krijgen in het speciaal onderwijs en hoe de beschikbare gelden verdeeld worden.

Elke school van Aeres VMBO beschikt over een eigen schoolondersteuningsprofiel. Hierin legt de school minimaal eens per 4 jaar vast welke ondersteuning ze kan bieden aan leerlingen die dat nodig hebben. Ook wordt beschreven welke ambities de school voor de toekomst heeft op het gebied van passend onderwijs. De schoolondersteuningsprofielen zijn te vinden op de website.

Voor elke leerling met een specifieke ondersteuningsbehoefte wordt een ontwikkelingsperspectief- of handelingsplan opgesteld waarin wordt aangegeven welke ondersteuning geboden wordt. Hierbij gelden de grenzen van zorg zoals zijn opgenomen in het schoolondersteuningsprofiel.

5.7. Evenredige vertegenwoordiging vrouwen in de schoolleiding

Binnen Aeres VMBO en Aeres MBO geldt bij het benoemen van leidinggevenden dat in eerste instantie gezocht wordt naar “de juiste persoon op de juiste plek”, waarbij leden van een managementteam op locatie elkaar aanvullen en versterken.

Voor Aeres VMBO geldt de volgende verdeling in managementfuncties binnen Aeres VMBO met als peildatum 01-08-2023:

	Man	Vrouw	Totaal
College van Bestuur	2		2
Algemeen directeur	1	1	2
Locatiedirecteur	6	5	11
Teamleider	16	7	23

5.8. Kwaliteitsbeleid

Kwaliteit heeft te maken met alle processen, maar ook met de beleving ervan door belanghebbenden. Kwaliteit is allesomvattend. Dit betekent dat alles wat we als professional doen, te maken heeft met onze opvattingen over en onze verwachtingen van kwaliteit en het voortdurend zoeken naar mogelijkheden om het beter te doen.

Aeres VMBO verstaat onder kwaliteit binnen alle domeinen het volgende:

- Regelmatig nagaan waarin de kwaliteit gelegen is: doen we de goede dingen?
- Systematisch nagaan of de nagestreefde kwaliteit gerealiseerd wordt: doen we de dingen goed?
- Bepalen hoe de kwaliteit zichtbaar wordt gemaakt: hoe meten we wat we willen meten?
- Het laten toetsen van het beeld door anderen: vinden anderen dat ook?
- Bepalen wat de consequenties zijn van de uitkomsten van onderzoek: wat doen we met de verkregen informatie?

Kwaliteitsbeleid vraagt om de volledige inzet van alle medewerkers in de organisatie. Verhoging van het kwaliteitsniveau begint bij kwaliteitsbewustzijn van medewerkers in de organisatie.

5.8.1. Kwaliteitszorg en kwaliteitsborging

De jaarlijkse cyclus voor interne kwaliteitszorg binnen Aeres VMBO volgt de PDCA-cyclus. De beschrijving van de interne kwaliteitszorgcyclus is opgebouwd volgens de vier fasen: Plan, Do, Check, Act.

Kwaliteitszorg omvat alle activiteiten en maatregelen waarmee de school de onderwijskwaliteit bewaakt en verbetert. Hiervoor worden diverse instrumenten ingezet. Door gericht te sturen op kwaliteitsborging en op de analyse van data gaan we na in hoeverre de doelen zijn behaald (check) en worden de behaalde resultaten geëvalueerd. Op basis van de uitkomst van deze evaluaties kan waar nodig worden bijgestuurd (act). De kwaliteitszorgcyclus is opgenomen in bijlage 2.

5.8.2. Kwaliteitscultuur

Kwaliteitscultuur gaat over de houding die er is in een onderwijsteam ten aanzien van kwaliteit en het werken aan kwaliteitsverbetering. Het gaat om een vanzelfsprekende, gezamenlijke en voornamelijk impliciete wijze waarop het team er naar streeft om onderwijskwaliteit te leveren. Een kwaliteitscultuur komt tot uiting in taal, normen en omgangsvormen. Het is hierdoor niet altijd meteen zichtbaar. Het gaat hierbij om:

- Inzicht als team op de visie op onderwijskwaliteit: wat vinden wij als team belangrijk? Wat is onderwijskwaliteit voor ons?
- Zicht op hoe je als individu en als team naar kwaliteit kijkt.
- Inzicht in de kwaliteitscultuur van het team: wat zijn onze sterke punten als team en wat zijn onze ontwikkelpunten? Hoe dragen deze sterke punten en ontwikkelpunten bij aan het realiseren van kwaliteit.

Om de onderwijskwaliteit te verbeteren, zijn alle betrokkenen van belang vanuit hun eigen rol in het proces. Bestuurders, directeurs, stafmedewerkers en docenten en ondersteunend personeel leveren daarin hun eigen bijdrage en tonen onderwijskundig leiderschap. Respect voor elkaars rol, verantwoordelijkheden en opvattingen is daarbij noodzakelijk. Dit levert een organisatie op die als één geheel functioneert.

5.8.3. Verantwoording en dialoog

In paragraaf 4.2 is beschreven op welke wijze binnen Aeres VMBO de komende jaren gestuurd gaat worden op de strategie.

In de vorige paragraaf is beschreven op welke wijze het kwaliteitsbeleid van Aeres VMBO wordt vormgegeven. Zoals aangegeven is de kwaliteitscultuur van essentieel belang om de kwaliteit van het onderwijs te waarborgen en waar nodig te verbeteren. Hieruit vloeit de laatste ambitie voor de komende jaren voort:

Op de locaties en binnen de instelling is voor alle betrokkenen zichtbaar en merkbaar dat gewerkt wordt aan de verbetering en ontwikkeling van de school.

5.9. Samenvatting

In dit hoofdstuk is nader ingegaan op de wettelijke opdracht van het onderwijs. Ten aanzien van de uitvoering van de wettelijke opdracht is voor Aeres VMBO in aanvulling op beloftes die voortvloeien uit de strategie nog een drietal aanvullende ambities geformuleerd:

1. Leerlingen krijgen passende en actuele onderwijsinhoud aangeboden, waarbij inhoud, structuur en organisatie van het onderwijs bijdragen aan de brede ontwikkeling van de leerling als mens, burger en vakmens.
2. Op onze scholen streven we, binnen duidelijk vastgestelde grenzen, een klimaat waarin iedereen gestimuleerd en geprikkeld wordt om medeverantwoordelijkheid te dragen voor het welbevinden van zichzelf, de ander en de omgeving. Hierbij is wederzijds respect een vaste waarde.
3. Op de locaties en binnen de instelling is voor alle betrokkenen zichtbaar en merkbaar dat gewerkt wordt aan de verbetering en ontwikkeling van de school.

Deze drie ambities zijn verwezen in de drie speerpunten zoals genoemd in hoofdstuk 3. De eerste ambitie komt terug in alle drie de speerpunten. De tweede ambitie is deels terug te zien in het tweede speerpunt, maar heeft nog aanvullende aandacht nodig. De derde ambitie is verweven in alles wat we doen. De monitoring van deze aanvullende ambitie komt in hoofdstuk 4 aan de orde.

6 Bronnen

Aeres VMBO & MBO. (2022, 30 juni). Protocol Horizontale Dialoog. Geraadpleegd van intranet: https://aeres.sharepoint.com/sites/kennisbankWR/Gedeelde%20documenten/Onderwijs/vmbo_mbo_tc/Kwaliteitszorg/Horizontale%20dialoog/Protocol%20Horizontale%20Dialoog%20V1.pdf

Aeres VMBO & MBO. (2023, z.d.). Position Paper Digitalisering Onderwijs vmbo – mbo. Geraadpleegd van intranet.

Christoffels, I., & Baay, P. (2016). *De toekomst begint vandaag: 21ste-eeuwse vaardigheden in het beroepsonderwijs*. 's-Hertogenbosch: Expertisecentrum Beroepsonderwijs.

Dam, G. ten, Geijssel, F., Reumerman, R. & Ledoux, G. (2010). Burgerschapscompetenties: de ontwikkeling van een meetinstrument. In: *Pedagogische Studiën*, 87(5), 313-333.

Geerdink, G., Geldens, J., Hennissen, P., Katwijk, L. van, Koster, B., Onstenk, J., Pauw, I., Ros, A., Snoek, M. & Timmermans, M. (2015). *De kernopgaven bij het opleiden van leraren kwalificatie, socialisatie en persoonsvorming van leerlingen, studenten en lerarenopleiders*. VELON. Geraadpleegd op 10-08-2023 van: www.lerarenopleider.nl/velon/wp-content/uploads/2015/11/DE_kernopgaven_van_de_lerarenopleidingen_20151110-DEF2.pdf.

Groenpact. (z.d.). Groene Werelden. Geraadpleegd van <https://www.groenpact.nl/groene-werelden#directnaar>

Koopman, M. (2017). *Diep Leren, Praktische handreikingen voor het bevorderen van diep leren bij leerlingen in het voortgezet onderwijs*. Technische Universiteit Eindhoven.

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. (2023). *Samen Werken aan Talent*. Geraadpleegd van <https://open.overheid.nl/documenten/ronl-207c34db2672536cd275fb41e0ae9978892d1/pdf>

Onderwijsinspectie. (2022). *Staat van het onderwijs 2022*. Geraadpleegd van <https://www.onderwijsinspectie.nl/documenten/rapporten/2022/04/13/de-staat-van-het-onderwijs-2022>

Pont, S. (2021, 1 februari). *Steven Pont*. Geraadpleegd van https://vo-raad-prod.s3.eu-central-1.amazonaws.com/b5e3cfc6-21de-461f-9108-5e3b24b23a41?response-content-disposition=inline%3B%20filename%3D%22VO-magazine-februari_2021.pdf%22%3B%20filename%2A%3DUTF-8%27%27VO-magazine-februari_2021.pdf&response-content-type=application%2Fpdf&X-Amz-Algorithm=AWS4-HMAC-SHA256&X-Amz-Credential=AKIARDEMRRKHT5P237AH%2F20230811%2Fcentral-1%2Fs3%2Faws4_request&X-Amz-Date=20230811T122630Z&X-Amz-Expires=300&X-Amz-SignedHeaders=host&X-Amz-Signature=c28f28814f1f6611a544df673e7ff9137b0fa5508e9845740556e5d564f76df7

Ros, A., Lieskamp, M. & Heldens, H. (2018). *Leren voor morgen* (2^e ed.). Huizen, Nederland: Uitgeverij Pica.

Ryan, R.M. & Deci, E.L. (2000a). 'Self-Determination Theory and the facilitation of intrinsic motivation, social development, and well-being.' In: *American Psychologist*, 55, 68-78.

Sins, P. (2023). *Zelf-regulerend leren gaat niet vanzelf* (1e ed.). Rotterdam, Nederland: Hogeschool Rotterdam Uitgeverij.

Sociaal Economische Raad. (2021). *Gelijke kansen in het onderwijs*. Geraadpleegd van <https://www.ser.nl/-/media/ser/downloads/adviezen/2021/gelijke-kansen-in-onderwijs.pdf>

Stichting Platforms VMBO. (2023, 13 januari). *Leerlingaantal in het vmbo stijgt met 6,4%*. Geraadpleegd van <https://www.platformsvmbo.nl/actueel/leerlingaantal-in-het-vmbo-stijgt-met-64>

Voerman, L. (2021). *Hoge verwachtingen gaan over (n)u: De invloed van de verwachtingen van leraren op het leren en de motivatie van hun leerlingen* (1^e ed.). Rotterdam, Nederland: Hogeschool Rotterdam Uitgeverij.

Zimmerman, B. J. (2013). From cognitive modeling to self-regulation: A social cognitive career path. *Educational Psychologist*, 48(3), 135–147. <https://doi.org/10.1080/00461520.2013.794676>

Bijlage 1: Visie op leren en onderwijs

Visie op leren

Jonge mensen zijn van nature leergierig en nieuwsgierig. Ze hebben een intrinsieke motivatie om de wereld om hen heen te verkennen en nieuwe dingen te leren. Leren vindt niet alleen formeel plaats zoals op school of bij het trainen voor een sport, maar ook door toevallige gebeurtenissen en in informele situaties zoals op straat en thuis.

Leren is in essentie een individueel proces, maar vindt ook juist plaats binnen een sociale context waarin interactie en contact met anderen plaatsvindt. De omgeving en de mensen om een jongere heen, zoals ouders, verzorgers, docenten, medeleerlingen en stagebegeleiders, kunnen een sterke invloed hebben op het leren en op hoe een jongere zich ontwikkelt. Hoge verwachtingen stellen aan leerlingen blijkt daarbij een positieve invloed te hebben op hun prestaties.

Leren gaat sneller, makkelijk en met plezier als het aansluit bij een intrinsieke motivatie. Wie wil je zijn, wat wil je doen, hoe ziet je gedroomde toekomst eruit en wat is je passie? Om hierin te kunnen ontdekken vinden wij dat onderwijs uitdagend, eigentijds en aantrekkelijk moet zijn. Extrinsieke motivatoren zoals het diploma of een baan, maar ook waardering van ouders, medeleerlingen en docenten kunnen voor een jongere ook belangrijk zijn en positief worden ingezet om leren te bevorderen.

Om intrinsiek gemotiveerd te kunnen zijn, hebben leerlingen drie psychologische basisbehoeften: relatie, autonomie en competentie. Leerlingen willen het gevoel hebben dat ze erbij horen en positieve relaties hebben met docenten en medeleerlingen. Daarnaast willen ze autonomie ervaren en keuzes kunnen maken in hun leerproces. Tot slot willen ze zich competent voelen, weten wat er van hen verwacht wordt en het gevoel hebben dat ze vaardigheden en kennis ontwikkelen.

Door onze leerlingen goed te kennen, kunnen wij hen effectief begeleiden in het leren kennen van hun talenten, het leren nemen van eigen verantwoordelijkheid en het samen kleur geven aan de omgeving. Wij willen hen de vaardigheden mee geven om betekenisvolle relaties aan te gaan, doelen te bereiken en blijvend te leren. Aeres VMBO richt zich daarbij op drie speerpunten: leren leren, leren leven en leren in de groene context, met als doel de ontwikkeling van leerlingen als lerende mensen, maatschappelijke deelnemers en groene veranderaars.

Leren leren: We zien het ontwikkelen van vaardigheden en motivatie voor leren als een kernaspect van ons onderwijs. Diep leren, waarbij leerlingen zich interesseren in de inhoud van taken, is van belang Pagina 2 van 2 voor het ontwikkelen van vaardigheden voor de toekomst. Om dit te bereiken, is het belangrijk dat leerlingen intrapersonlijke vaardigheden ontwikkelen, zoals zelfregulatie, metacognitie, motivatie en ondernemendheid. Daarnaast wordt de motivatie van leerlingen om te leren vergroot als genoeg autonomie, sociale verbondenheid en competentie wordt ervaren.

Leren leven: Aeres VMBO streeft ernaar dat leerlingen niet alleen kunnen functioneren in de samenleving, maar ook invloed kunnen uitoefenen en bijdragen aan de wereld. Zelfontdekking en begrip van de wereld gaan hand in hand. Het onderwijs moedigt leerlingen aan om oprechte interesse te tonen in hun omgeving en respect te hebben voor verschillende ideeën. Duurzaamheid en verantwoordelijkheid voor de aarde zijn belangrijke thema's, en de school richt zich op het ontwikkelen van bewuste en gezonde burgers. Competenties zoals democratisch handelen, maatschappelijk verantwoord handelen, omgaan met conflicten en omgaan met verschillen krijgen specifieke aandacht.

Leren in de groene context: Aeres VMBO onderkent de diversiteit en snelle ontwikkelingen binnen groen onderwijs. Het is de taak van de school om leerlingen kennis te laten maken met en onder te dompelen in verschillende groene aspecten. Het onderwijs wordt verbonden met echte groene contexten en actuele vraagstukken, waardoor leerlingen een beter begrip krijgen van de relevantie van hun leerproces. Het didactische concept 'Leren voor Duurzame Ontwikkeling' speelt hierbij een belangrijke rol.

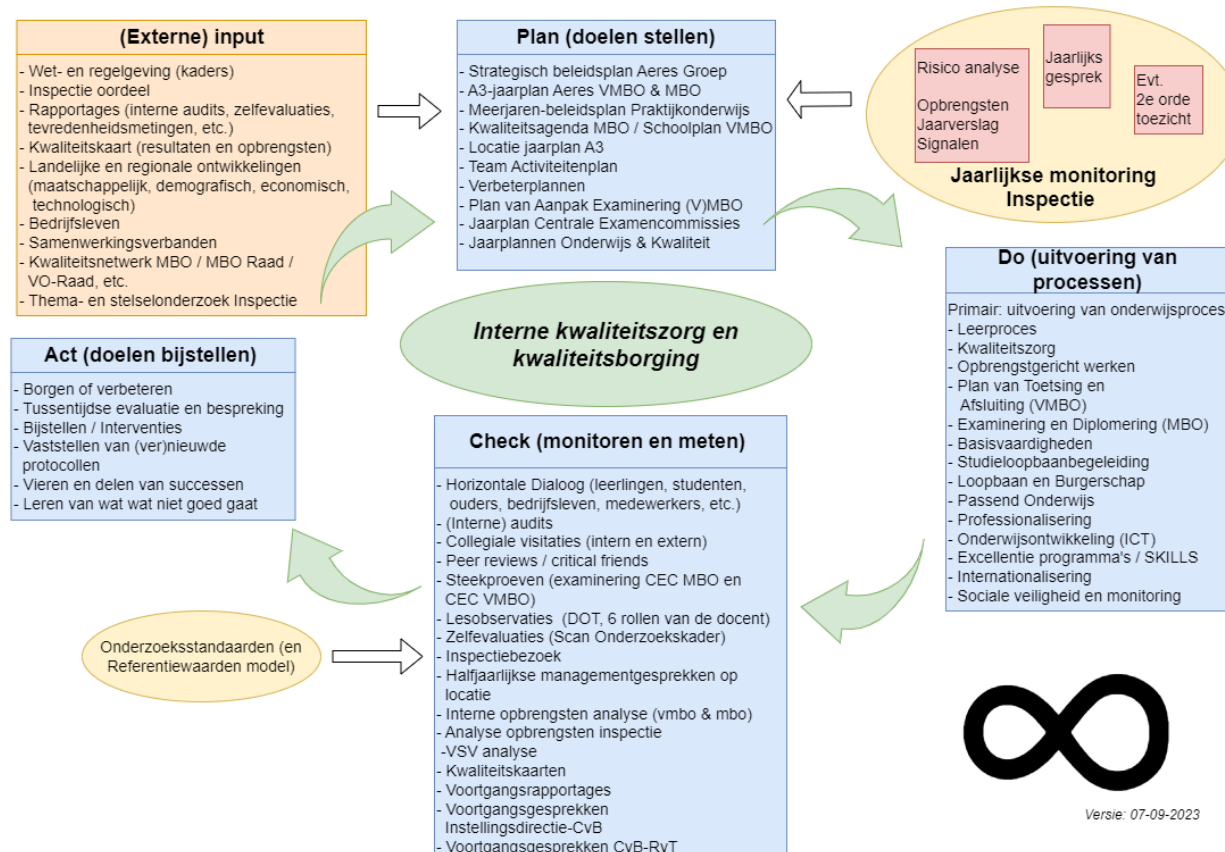
Bronnen o.a. het werk van R. Marzano, J. Hattie, J. Jolles, E. Deci en M. Ryan; welke ook de basis vormt voor de visie op onderwijs van Aeres (vastgesteld fusiedocument 2020-2021) en het schoolplan Aeres VMBO '23-'27.

Visual visie op onderwijs

Bijlage 2: kwaliteitszorgstructuur Aeres VMBO en MBO

Interne kwaliteitszorg Aeres VMBO & MBO (VMBO, MBO, Praktijkonderwijs)

© Stichting Aeres Groep. Alle rechten
voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden
verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd
gegevensbestand, en/of openbaar gemaakt in enige
vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch,
mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enige
andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke
toestemming van Aeres.

Postbus 245, 6710 BE Ede
Bovenbuurtweg 27, 6717 XA Ede
088 020 7020
aeresvmbo.nl
vmbo@aeres.nl